

Egyszerű HTML5 weboldalak készítése (GKxB_INTM049)

Dr. Hatwágner F. Miklós

Széchenyi István Egyetem, Győr

https://github.com/wajzy/GKxB_INTM049.git

2019. november 23.

- feldolgoztathatunk a szerver oldalon (most ez lesz), vagy
- JavaScript programmal a kliensen.

Űrlap vezérlők a <form> elembe ágyazva használhatók. Legfontosabb attribútumai:

action

A szerver oldali feldolgozó script URL-je

target

Hova töltse a szerver válaszát (`_blank`, `_self` (alapért.), `_parent`, ...)

novalidate

Ne végezzen input ellenőrzést a böngésző

autocomplete

Korábban megadottak alapján kiegészíti az adatokat (on (alapért.), off)

Adattovábbítási módszer:

Alapértelmezett. URL lekérdező karakterláncában továbbítja az adatokat.

- Az URL betehető a könyvjelzők közé, és
- a böngészőben is könnyen szerkeszthető

HTTP tranzakcióként továbbít.

- Nincsenek méretkorlátok (URL hossza korlátozott, ≈ 2000 karakter)
- Fájlok csak így továbbíthatók
- A böngészőben nem látszik, de ettől még **nyílt szöveg**ként továbbítják a hálózaton!

Meghatározza a küldött adatok kódolását. Kötelező megadni, ha a `method attr.` értéke `post`. Lehetséges értékek:

Alapértelmezett. Minden szóközt és speciális karaktert helyettesít.

Fájlok küldésekor kell használni.

Csak a szóközöket helyettesíti.

A mező kitöltése kötelező

- type="submit"
- value attr. adja meg a gomb feliratát

- vezérlő a címke belsejébe ágyazva
- a címke for attribútumában megadható a vezérlő id-je

Csoport feliratának megadása: <legend> elemben

Adja meg egy háromszög oldalhosszait!

A:

B:

C:

urlap1.html (urlap1.php)

```
8  <form action="http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap1.php">
9    <fieldset>
10      <legend>Adja meg egy háromszög oldalhosszait!</legend>
11      <div><label>A: <input name="a" type="number" min="0"
12        step="any" required="required" /></label></div>
13      <div><label for="b01dal">B: </label>
14        <input id="b01dal" name="b" type="number" min="0"
15          step="any" required="required" /></div>
16      <div><label>C: <input name="c" type="number" min="0"
17        step="any" required="required" /></label></div>
18      <div><input type="submit" value="Számolás" /></div>
19    </fieldset>
20  </form>
```


A legtöbb vezérlő az `<input>` elemmel és annak `type` attribútumával állítható elő. Az összes vezérlővel használható főbb attribútumai:

`autocomplete`

Automatikus kiegészítés a korábban begépelte tartalom alapján. (on, off)

`autofocus`

Oldalbetöltés után automatikusan fókuszbba kerül

`disabled`

Letiltott vezérlő

`form`

Ha a vezérlő nincs `<form>` elembe ágyazva, akkor annak `id`-je alapján logikailag összekapcsolható vele.

id

A vezérlőt egyedileg azonosítja a **kliens** oldalon (pl. JavaScript programokban)

name

A vezérlőt azonosítja a **szerver** oldalon (kulcs)

readonly

Csak olvashatóvá teszi a vezérlőt

required

A mező kitöltése kötelező

value

A vezérlő értéke

Egysoros szövegbeviteli mező: `type="text"` (alapértelmezés)

`list`

Egy `<datalist>` elem (ajánlatok legördülő listája) id-jét tartalmazza

`maxlength`

A begépelhető karakterek száma

`pattern`

Reguláris kifejezés az érték ellenőrzéséhez. Hiba esetén a `title` értéke magyarázza az elvárt formátumot.

`placeholder`

Helyőrző, ami az első karakter begépeléséig segít a felhasználónak, pl. „A rendszámot kötőjel nélkül, nagybetűkkel adja meg!”

`size`

A vezérlő szélessége átlagos karakterszélességben mérve (CSS jobb)

A `<datalist>` elembe `<option>` elemek ágyazhatók, melyek gépelést segítő legördülő lista elemeiként jelennek meg.

A (`<select>` elemben is használható) `<option>` attribútumai:

attribútum nélkül

Az elem tartalma jelenik meg a legördülő listában, és ezt továbbítják a szervernek is

label

A listában egy rövidebb szöveg jelenhet meg, mint az elem értéke

selected

Kiválasztottá teszi az elemet az oldal betöltésekor (csak `<select>`-nél)

value

Ha megadják, ennek tartalmát küldi a szervernek (vagy másolja a szövegmezőbe), nem a megjelenő szöveget

Reguláris kifejezések dióhéjban

Általános forma: `/minta/módosítók`

Input ellenőrzésre csak a `minta` szolgál; ha a vezérlő értéke nem illeszkedik az általános mintára, az űrlapot nem lehet beküldeni.

- Az általános karakterek önmagukat reprezentálják.
- A metakarakterek önmagukban is halmazt vagy vezérlőjelet testesítenek meg, pl. `\d` a számjegyek, `\s` a fehér karakterek, `\n` az újsor, stb.
- Halmaz elemei közül elég egynek illeszkednie, pl. `[abc]` elfogadja az `abc` első három betűje közül bármelyiket.
- Halmaz intervallummal is megadható, pl. `[a-z]` a kisbetűk halmaza, de a két módszer kombinálható is, pl. `[a-zA-Z]` a betűk halmaza.
- Az `[^abc]` minden jelre illeszkedik, ami nem `a`, `b`, és `c`.
- Alternatívák is létrehozhatók `(a|b)` formában.

Mennyiségek szabályozása

- n^+ legalább egy előfordulást vár el
- n^* 0 vagy több előfordulást követel
- $n?$ 0 vagy 1 előfordulás
- $n\{X\}$ pontosan X előfordulás
- $n\{X, Y\}$ legalább X , legfeljebb Y előfordulás
- $n\{X, \}$ legalább X előfordulás

Pl. egy rendszámot ellenőriz a $[A-Za-z]\{3\}-\backslash d\{3\}$ minta. [További minták.](#)

További részletek

Név:

Neptun kód:

Kedvenc böngészőprogram:

Név:

Neptun kód:

Kedvenc böngészőprogram:

Név:

Neptun kód:

Kedvenc böngészőprogram:

urlap2.html (urlap2.php)

```
9      <div><label>Név: <input name="nev" type="text" size="32"  
10         placeholder="Pl. Dr. Prof. Remek Elek" required="required" />  
11     </label></div>  
12     <div><label>Neptun kód: <input name="neptun"  
13         pattern="[a-zA-Z0-9]{6}" maxlength="6"  
14         title="a kód pontosan 6 alfanumerikus jellel áll" />  
15     </label></div>
```


urlap2.html (urlap2.php)

```
16 <div><label>Kedvenc böngészőprogram: <input name="bongeszo "  
17     list="programok" /></label></div>  
18 <datalist id="programok">  
19     <option value="ie" label="MS_ Internet_ Explorer">  
20         Microsoft Internet Explorer</option>  
21     <option value="edge">Microsoft Edge</option>  
22     <option selected="selected">Google Chrome</option>  
23     <option>Mozilla Firefox</option>  
24     <option>Apple Safari</option>  
25 </datalist>
```

Jelszóbeviteli mező: `type="password"`

Nagyon hasonló a `text` típushoz, de a karaktereket „elrejtí” (viszont **nem titkosítja!**)

Színválasztó: `type="color"`

A `value` értéke `#RRGGBB` formátumú.

Dátumválasztó: `type="date"`

A `value` értéke `éééé-hh-nn` formátumú. Használhatóak még a `min`, `max` attribútumok.

Dátum és időválasztó (időzóna nélkül): `type="datetime-local"`

A `value` értéke `éééé-hh-nnTóó:pp` formátumú.

E-mail cím megadása: `type="email"`

Automatikusan ellenőrzi formailag. Több cím is megadható vesszőkkel elválasztva, ha megadják a `multiple` attribútumot.

Rejtett mező: `type="hidden"`

Egyáltalán nem jelenik meg, de egy (pl. JavaScript kóddal előállított) kulcs (`name`) - érték (`value`) pár felküldhető a szerverre.

Fájlok feltöltése: `type="file"`

Több fájl feltölthető a `multiple` attribútum megadásával. Korlátozható a tállózható fájlok köre, pl. `accept=".jpg"` csak JPEG fájlokat enged, egy MIME-típus, mint pl. a `accept="video/*"` mindenféle videót, stb. Korlátozható a fájlok mérete is:

```
<input type="hidden" name="MAX_FILE_SIZE" value="méret" />
```

A kódolás típusa legyen `enctype="multipart/form-data"`, a HTTP metódus `method="POST"`!

Béviteli mezőkés - Chromiumés

Beviteli mezők

file:///home/wajzy/Doku...

Jelszó: .....

Kedvenc színe:

Születési dátum: 1978. 12. 02.

Vizsga kezdete: 2020. 01. 06. 10:00

Elsődleges e-mail cím: miklos.hatwagner@sze.hu

További e-mail címek: hatwagnf@sze.hu, miklos

Képek: cat.jpeg

urlap3.html (urlap3.php)

```
8  <form action="http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap3.php"
9    enctype="multipart/form-data" method="post">
10    <div><label>Jelszó: <input name="jelszo" type="password"
11      maxlength="16" required="required" /></label></div>
12    <div><label>Kedvenc színe: <input name="szin" type="color"
13      value="#FF0000" /></label></div>
14    <div><label>Születési dátum: <input name="datum" type="date"
15      min="1900-01-01" max="2020-12-31" /></label></div>
16    <div><label>Vizsga kezdete: <input name="datumido"
17      type="datetime-local" /></label></div>
```

urlap3.html (urlap3.php)

```
18      <div><label>Elsődleges e-mail cím: <input name="e-mail"
19          type="email" /></label></div>
20      <div><label>További e-mail címek: <input name="e-mailek"
21          type="email" multiple="multiple" /></label></div>
22      <input name="rejtett" value="titok" type="hidden" />
23      <input type="hidden" name="MAX_FILE_SIZE" value="1000000" />
24      <div><label>Képek: <input name="kepek[]" type="file"
25          multiple="multiple" accept="image/*" /></label></div>
26      <div><input type="submit" value="Beküldés" /></div>
27  </form>
```

Készítse el az alábbi űrlapot! ([urlap4.html](#))

Az adatokat küldje a `http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap3.php` címre!

Adja meg kedvenc filmjének adatait!

Cím:

Megtekintés tervezett időpontja:

Játékidő (perc):

Borító: Nincs kijelölve fájl.

A szerver a következő kulcs-érték párokat kapta a HTTP tranzakció során:

```
Array
(
    [cim] => Toy Story 4.
    [vetites] => 2019-11-24T20:00
    [jatekido] => 100
    [MAX_FILE_SIZE] => 1000000
)
```

Év és hónap kiválasztás: `type="month"`

A `value` értéke `éééé-hh` formátumú. Használhatóak még a `min`, `max` attribútumok.

Év és azon belül egy hét kiválasztása: `type="week"`

A `value` értéke `éééé-Whh` formátumú.

Idő megadása: `type="time"`

A `value` értéke `óó:pp` formátumú.

Nyomógomb: `type="button"`

Önmagában semmire nem jó, JavaScript kódok futtatására használják.

Űrlap alaphelyzetbe állítása: `type="reset"`

Az űrlap betöltése utáni állapotot állítja vissza; ha véletlenül kattintanak rá, minden addigi munka elvész!

Jelölőnégyzet: `type="checkbox"`

Egymástól független választási lehetőségekhez.

Rádiógomb: `type="radio"`

Egy rádiógomb-csoporton belül csak egy elem lehet kiválasztva. A felhasználó nem tudja az összes elemet ki nem választottá tenni. Csoportképző módszer: azonos `name` attribútum értékek.

Mindkét típusra igaz, hogy egy elemet kiválasztani a `checked` attribútummal lehet. A `value` attribútumot rádiógomboknál „kötelező” megadni, mert különben csak az `on` értéket kapja meg a szerver → a gomb azonosíthatatlan. A ki nem választott elemeknek még a kulcsa sem látszik a szerveren.

Beviteli mezők -- Chromium

Beviteli mezők

← → ↻ ⓘ Fájl | /home/wajzy/Dokumentumok... ☆ 👤 ⋮

Dátum és idő

Év és hónap: ---- . -----

Év és hét: -- . hét, ----

Idő: -- : --

Jelöld meg kedvenc márkáidat!

☐ Wrangler

☒ Levi's

Nagy élvezettel tanulja a Web technológiákat?

☒ Igen

☐ Persze

Beküldés Alaphelyzet Meglepetés

urlap5.html

```
11 <div><label>Év és hónap: <input name="evho" type="month" />
12 </label></div>
13 <div><label>Év és hét: <input name="evhet" type="week" />
14 </label></div>
15 <div><label>Idő: <input name="ido" type="time" />
16 </label></div>

19 <legend>Jelöld meg kedvenc márkáidat!</legend>
20 <div><label><input name="wrangler" type="checkbox"
21 <div><label><input name="levis" type="checkbox"
22 <div><label><input name="levis" type="checkbox"
23 <div><label><input name="levis" type="checkbox" checked="checked" />Levi's</label></div>
```

urlap5.html

```
27      <div><label><input name="web" type="radio"  
28          value="igen" />Igen</label></div>  
29      <div><label><input name="web" type="radio"  
30          checked="checked" />Persze</label></div>  
  
34      <input type="reset" value="Alaphelyzet" />  
35      <input type="button" id="meglepetes" value="Meglepetés" />
```

Beküldés gomb képpel helyettesítve: `type="image"`

`src` adja meg a képet, `width` a szélességet, `height` a magasságot, `alt` a helyettesítő szöveget. Beküldi a kattintás helyét is (`x`, `y` kulcsok).

A `submit` és `image` vezérlők néhány közös attribútuma:

- `formaction`: a `<form>` `action` attribútumának értékét írja felül; pl. két gomb két külön helyre küldheti az adatokat.
- `formenctype`, `formmethod`, `formnovalidate`, `formtarget` hasonlóan, a `<form>` attribútum értékeinek felülírására szolgál.

Csúszka: `type="range"`

Alapértelmezetten [0, 100] közti érték kiválasztására, ahol a pontos érték nem számít.
Adatbevitel szabályozható a `min`, `max`, `step` attribútumokkal.

Keresőmező: `type="search"`

Adatok keresésére egy oldalon.

Telefonszám: `type="tel"`

A bevitt szám ellenőrizhető a `pattern` segítségével.